ISTORIA PSIHOLOGIEI

Cuvantul psihologie provine din limba greaca unde “psyche” are sensul de psihic, iar “logos” pe cel de stiinta, Psyche fiind in mitologie o tanara deosebit de frumoasa, care personifica sufletul.

Termenul psihologie se pare ca a fost utilizat prima oara in 1533 de catre Rudolf Goclenius intr-o lucrare de morala; sensul actual apare in titlul tratatelor lui Christian Wolff “ Psihologia empirica” (1732) si “Psihologia rationalista” (1734), scrise in limba latina, ambele cu un success rasunator in epoca.

Cunoasterea altuia sau cunoasterea de sine impuse de relatiile interpersonale, de asigurarea eficientei activitatii sau de fascinatia sondarii propriului destin sunt anterioare acestor date, insotind permanent viata omului. Insusi lexicul diverselor limbi stocheaza rezultatele cunoasterii cotidiene in sute si mii de cuvinte despre activitatile omului, insusirile sau relatiile dintre oameni, dar fara rigoarea limbajului stiintific. Experienta psihologica este obiectivata in mituri, povestiri, legende, basme, proverbe alcatuind “psihologia naiva”, o psihologie nesistematizata si neverificata experimental. Aceeasi experienta empirica, filtrata printr-o instructie elevata, este prezenta in toate genurile de literature culta sau in film si concureaza uneori, prin intuitie, rezultatele omului de stiinta; literature sau filmul exprima intr-un limbaj specific probleme din psihologia naiva, dar utilizeaza ca surse de inspiratie si teorii, ipoteze ale psihologiei stiintifice.

In toate timpurile, detinatorii unui volum mai mare de informatii despre psihic au fost inconjurati de mister si admiratie:

- samanii, medici si psihologi, detinatori de capacitati paranormale erau conducatorii tribului;
- Pithia, prezicatoare in fraze enigmatice a viitorului, era preoteasa zeului Apollo;
- vrajitoarele din evul mediu, care-si arogau puterea de a schimba destinele, au produs atata teama incat si-au atras arderea pe rug;

- testele si chestionarele publicate azi in ziare si reviste suscita interesul a nenumarati cititori.

Treptat, asemenea altor stiinte, psihologia s-a desprins de filosofie, a capatat rigoare si a devenit accesibila mai multor membri ai comunitatii; prima lucrare considerate de istorici ca avand caracter stiintific este “ Elemente de psihofizica”, care apartine medicului si fizicianului german Gustav Th. Fechner. Statutul de stiinta se consolideaza incepand cu anul 1879, cand se infiinteaza la Leipzig (Germania) primul laborator de psihologie din lume, de catre fiziologul Wilhelm Wundt; deoarece laboratorul permitea verificarea ipotezelor prin experiment, aici si-au desavarsit formatia multi cercetatori din America sau Europa, printer care si romanul Eduard Gruber, care a infiintat in 1889, la Iasi, primul laborator de psihologie din Romania.

Dezvoltarea psihologiei a fost influentata mai tarziu de succesele obtinute in fizica si fiziologie, antropologie si sociologie si, in ultimul timp, in biochimie, cibernetica si teoria informatiei; diferitele conceptii sau scoli psihologice poarta marca acestor influente si propun imagini variate ale omului.

Institutionalizarea psihologiei s-a desavarsit la sfarsitul secolului al XIX-lea cand, s-a generalizat predarea acestor cursuri in universitatile din Germania, Anglia, Franta, S.U.A., s-a inmultit numarul laboratoarelor, au aparut reviste de specialitate, s-au creat societati si au fost organizate congrese.

Un pas important in stabilizarea statutului de stiinta, s-a realizat prin construirea primului test psihologic veritabil de catre Alfred Binet si Theodore H. Simon (1905); era o “scara metrica de inteligenta” alcatuita din serii de sarcini bazate pe principiul lui Binet: “indivizii sunt ceea ce fac”; prin acest test, autorii isi propuneau sa diferentieze copii normali de cei care nu pot invata si inaugura utilizarea psihologiei in scopuri pedagogice.

In ciuda dificultatilor specifice obiectului de studiu sau a istoriei nefaste, psihologia contemporana a inregistrat numeroase progrese. Evolutia ei l-a determinat pe Hermann Eddinghaus sa afirme la inceputul secolului (1908) ca psihologia are “ un trecut lung dar o istorie scurta”, remarca ce isi pastreaza actualitatea.

Elev: Ene Dobre Mihai, clasa a X-a D